

STATUT

PODKARPACKIEGO BANKU SPÓŁDZIELCZEGO

(tekst jednolity)

I. Postanowienia ogólne

§ 1

Bank działa pod firmą - Podkarpacki Bank Spółdzielczy, zwany w dalszej części Statutu „Bankiem”. Bank może używać skrótu firmy w brzmieniu „PBSBank” a także symbolu graficznego w postaci koła z obwódką białą – zieloną oraz wypełnieniem w ¼ kolorem zielonym i skrótem firmy Banku.

§ 2

1. Bank posiada osobowość prawną i jest spółdzielnią prowadzącą swoją działalność na podstawie ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. Prawo bankowe, ustawy z dnia 16 września 1982 r. Prawo spółdzielcze, innych ustaw, aktów wykonawczych, uchwał i rekomendacji wydanych przez organy nadzoru, oraz na podstawie niniejszego Statutu.
2. Bank zrzesza się z bankiem zrzeszającym.
3. Bank założony jest na czas nieokreślony.
4. Bank może zrzeszyć się w związku rewizyjnym.

§ 3

1. Siedzibą Banku jest miasto Sanok.
2. Bank działa na terenie całego kraju.
3. Podstawową strukturę organizacyjną w Banku tworzą:
 - 1) Centrala,
 - 2) Oddziały.
4. W ramach Banku mogą być tworzone: Oddziały Operacyjne i Punkty Obsługi klienta, podporządkowane bezpośrednio Oddziałom Banku.
5. Szczegółową strukturę organizacyjną w Banku określa Regulamin Organizacyjny.

II. Cel i przedmiot działania banku

§ 4

1. Bank prowadzi obsługę bankową osób fizycznych, osób prawnych oraz jednostek organizacyjnych nie posiadających osobowości prawnej, na zasadach rachunku ekonomicznego, przy zapewnieniu korzyści swoim członkom.
2. Zakres działania Banku obejmuje:
 - 1) czynności bankowe:
 - a) przyjmowanie wkładów pieniężnych płatnych na żądanie lub z nadejściem oznaczonego terminu oraz prowadzenie rachunków tych wkładów,
 - b) prowadzenie innych rachunków bankowych,
 - c) przeprowadzanie bankowych rozliczeń pieniężnych,
 - d) udzielanie kredytów i pożyczek pieniężnych osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej, a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
 - e) udzielanie i potwierdzanie, w zakresie i trybie uzgodnionym z Bankiem Zrzeszającym, gwarancji bankowych i poręczeń osobom fizycznym zamieszkującym lub prowadzącym przedsiębiorstwo na terenie działania Banku lub osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nie posiadającym osobowości prawnej, a posiadającym zdolność prawną, mającym siedzibę lub jednostki organizacyjne na terenie działania Banku,
 - f) nabywanie i zbywanie wierzytelności pieniężnych,
 - g) przechowywanie przedmiotów i papierów wartościowych oraz udostępnianie skrytek sejfowych,
 - h) prowadzenie operacji czekowych i wekslowych,
 - i) świadczenie usług płatniczych obejmujących wydawanie instrumentów płatniczych i umożliwianie wykonywania transakcji płatniczych, zainicjowanych przez akceptanta lub za jego pośrednictwem, instrumentem płatniczym płatnika.
 - j) pośrednictwo w dokonywaniu przekazów pieniężnych oraz rozliczeń w obrocie dewizowym, a także prowadzenie skupu i sprzedaży wartości dewizowych,
 - k) emitowanie bankowych papierów wartościowych.
 - 2) wykonywanie innych czynności:
 - a) dokonywanie, na warunkach uzgodnionych z dłużnikiem, zamiany wierzytelności na składniki majątku dłużnika, przy czym Bank jest obowiązany do sprzedaży:
 - nieruchomości - w okresie nie dłuższym niż 5 lat od daty nabycia,
 - pozostałych składników majątku - w okresie nie dłuższym niż 3 lata od daty nabycia;

- obowiązek ten nie spoczywa na Banku, jeżeli przejęte składniki majątku wykorzystają do prowadzenia własnej działalności bankowej,
- b) nabywanie i zbywanie nieruchomości,
 - c) obejmowanie lub nabywanie akcji i praw z akcji, udziałów innej osoby prawnej i jednostek uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych,
 - d) dokonywanie obrotu papierami wartościowymi,
 - e) świadczenie usług konsultacyjno – doradczych w sprawach finansowych,
 - f) świadczenie innych usług finansowych w zakresie:
 - a. (uchylony)
 - b. pośrednictwa przy zawieraniu umów ubezpieczeniowych, umów factoringowych lub leasingowych,
 - c. pośrednictwa w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych,
 - d. świadczenia usług agenta firmy inwestycyjnej,
 - g) prowadzenie na zlecenie ksiąg akcyjnych spółek,
 - h) pośrednictwo w zawieraniu umów w zakresie świadczenia usług certyfikacyjnych,
 - i) rozliczanie i umarzanie pieniądza elektronicznego.

§ 5

1. Bank może, w drodze umowy zawartej na piśmie, na zasadach określonych w ustawie Prawo bankowe, powierzyć przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywanie wyłącznie:
 - 1) w imieniu i na rzecz Banku pośrednictwa w zakresie czynności wymienionych w art. 5 i 6 ustawy Prawo bankowe, określonych w przedmiocie działania Banku,
 - 2) czynności faktycznych związanych z działalnością bankową.
2. Szczegółowe zasady, zakres i tryb powierzenia, o którym mowa w ust. 1 określa regulamin uchwalany przez Zarząd i zatwierdzany przez Radę Nadzorczą.

§ 6

(uchylony)

III. Członkowie, ich prawa i obowiązki.

§ 7

1. Członkiem Banku (zwanym dalej członkiem lub członkiem Banku) może być osoba fizyczna o pełnej zdolności do czynności prawnych, a także osoba prawna.
2. Warunkiem przyjęcia na członka Banku jest złożenie deklaracji w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Podpisana przez przystępującego do Banku deklaracja powinna zawierać jego imię, nazwisko oraz miejsce zamieszkania, a jeżeli przystępujący jest osobą prawną – jej nazwę i siedzibę oraz ilość zadeklarowanych udziałów.
3. Wszelkie zmiany danych w deklaracji oraz deklarowanie dalszych udziałów wymagają zachowania formy pisemnej pod rygorem nieważności.
4. O przyjęciu w poczet członków Banku decyduje Zarząd, podejmując w tym przedmiocie uchwałę w terminie jednego miesiąca od daty złożenia pisemnej deklaracji.
5. O uchwale o przyjęciu w poczet członków Banku lub uchwale odmawiającej przyjęcia, z zastrzeżeniem § 8 ust. 4 zdanie 3, składający deklarację powinien zostać powiadomiony pisemnie w ciągu dwóch tygodni od dnia jej podjęcia. Zawiadomienie o odmowie przyjęcia powinno zawierać uzasadnienie.
6. Od decyzji odmawiającej przyjęcia w poczet członków Banku, zainteresowanemu przysługuje prawo wniesienia odwołania do Rady Nadzorczej w terminie 14 dni od dnia jej otrzymania.
7. Rada Nadzorcza zobowiązana jest rozpatrzyć odwołanie w terminie trzech miesięcy od daty jego otrzymania. Uchwała Rady Nadzorczej podjęta w tej sprawie jest ostateczna.

§ 8

1. Członkowie mają prawo:
 - 1) brać udział w Walnych Zgromadzeniach /Zebraniach Przedstawicieli/ i Zebraniach Grup Członkowskich,
 - 2) wybierać i być wybieranym do organów Banku, na zasadach określonych w Statucie,
 - 3) otrzymać odpis statutu i regulaminów, zaznajamiać się z uchwałami organów spółdzielni, protokołami obrad organów spółdzielni, protokołami lustracji, rocznymi sprawozdaniami finansowymi, umowami zawieranymi przez spółdzielnię z osobami trzecimi,
 - 4) uczestniczyć w podziale nadwyżki bilansowej w formie oprocentowania kwot wpłaconych na udziały,
 - 5) przeglądać rejestr członków,
 - 6) oceniać działalność Banku, zgłaszać wnioski jej dotyczące i żądać informacji o sposobie ich załatwienia.

2. Członkowie mają równe prawa bez względu na ilość posiadanych udziałów.
3. Udziały członkowskie w Banku są niezbywalne.
4. Członek może, w deklaracji o przystąpieniu do Banku lub w pisemnym oświadczeniu złożonym Bankowi, wskazać osobę, której po jego śmierci Bank jest zobowiązany wypłacić udziały oraz inne należności związane z udziałami. Udziały oraz należności te nie wchodzi do spadku po zmarłym członku. Wskazanie osoby uprawnionej do otrzymania udziałów i należności może być w każdym czasie zmienione lub odwołane przez członka Banku.
5. Jeżeli członek nie wskazał osoby, o której mowa w ust. 4 spadkobierca zmarłego członka Banku dziedziczy udziały, jeżeli jest członkiem Banku lub złożył deklarację przystąpienia do Banku. Jeżeli spadkobierców jest więcej niż jeden, powinni oni wskazać jednego spośród siebie, który będzie wykonywał uprawnienia wynikające z udziałów.
6. Jeżeli członek nie wskazał osoby, o której mowa w ust. 3 spadkobierca zmarłego członka Banku dziedziczy udziały, jeżeli jest członkiem Banku lub złożył deklarację przystąpienia do Banku. Jeżeli spadkobierców jest więcej niż jeden, powinni oni wskazać jednego spośród siebie, który uzyskuje prawo do udziałów, chyba, że podzielą oni udziały między tych spadkobierców, którzy złożyli deklaracje przystąpienia do Banku. Zarząd nie może odmówić przyjęcia w poczet członków Banku spadkobierców dziedziczących udziały, jeśli odpowiadają oni wymogom określonym w Statucie.

§ 9

Członkowie są zobowiązani:

- 1) wnieść wpisowe i zadeklarowane udziały,
- 2) stosować się do postanowień Statutu, regulaminów i uchwał organów Banku,
- 3) troszczyć się o jego dobro i rozwój, dbać o poszanowanie i pomnażanie jego majątku, oraz prawidłowe wykonywanie zadań statutowych, jak również zapobiegać działaniom na szkodę Banku,
- 4) brać czynny udział w pracach organów statutowych Banku, do których zostali wybrani,
- 5) uczestniczyć w pokrywaniu strat Banku do wysokości zadeklarowanych udziałów,
- 6) zawiadomić pisemnie Bank o każdorazowej zmianie danych osobowych zawartych w deklaracji.

§ 10

Zarząd Banku prowadzi rejestr członków zawierający ich imiona i nazwiska oraz miejsce zamieszkania, a w odniesieniu do członków będących osobami prawnymi – ich nazwę (firmę) i adres siedziby, wysokość zadeklarowanych i wniesionych udziałów, zmiany tych danych, datę przyjęcia w poczet członków, datę wypowiedzenia członkostwa, datę ustania członkostwa określającą jego przyczynę oraz numer Oddziału Banku. Członek Banku, jego małżonek i wierzyciel członka lub Banku ma prawo przeglądać rejestr.

§ 11

1. Członkostwo ustaje na skutek:
 - 1) wystąpienia za wypowiedzeniem,
 - 2) wykreślenia z rejestru członków,
 - 3) wykluczenia,
 - 4) śmierci członka lub ustania osoby prawnej będącej członkiem.
2. Wystąpienie może nastąpić w każdym czasie za 3 miesięcznym okresem wypowiedzenia. Wypowiedzenie powinno być dokonane w formie pisemnej pod rygorem nieważności. Za datę wystąpienia uważa się następnny dzień po upływie okresu wypowiedzenia i z tym dniem skreśla się członka z rejestru.
3. Bank może rozwiązać stosunek członkostwa tylko przez wykluczenie albo wykreślenie członka.

§ 12

Członek może być wykreślony z rejestru członków w przypadku, gdy:

- 1) przestał odpowiadać wymogom przewidzianym w Statucie i przepisach prawa, jakim winien odpowiadać członek,
- 2) nie wykonuje obowiązków statutowych z przyczyn przez niego niezawinionych, w tym również gdy nie wpłacił wpisowego lub nie wniósł udziałów w terminie przewidzianym w niniejszym Statucie.

§ 13

1. Skreślenie z rejestru członków następuje w razie śmierci członka, ze skutkiem od dnia zgonu.

2. Skreślenie z rejestru członków następuje również w przypadku ustania osoby prawnej, która jest członkiem Banku, ze skutkiem od dnia utraty osobowości prawnej.
3. Spadkobiercy dziedziczącemu udziały przysługuje roszczenie o przyjęcie w poczet członków Banku bez obowiązku wniesienia wpisowego. Zarząd nie może odmówić przyjęcia w poczet członków Banku spadkobiercy dziedziczącemu udziały, jeśli odpowiada on wymogom określonym w Statucie. Przyjęcie w poczet członków następuje ze skutkiem od dnia śmierci spadkodawcy. W razie odmowy przyjęcia w poczet członków, a także w razie niezłożenia deklaracji przystąpienia do Banku przez spadkobiercę, Bank jest zobowiązany wypłacić spadkobiercy równowartość przypadających mu udziałów zmarłego członka na zasadach określonych w § 18 ust. 2 - 4 oraz w § 18 ust. 7 - 9, które stosuje się odpowiednio.

§ 14

1. Wykluczenie członka może nastąpić, gdy z jego winy umyślnej lub z powodu rażącego niedbalstwa dalsze pozostawanie w Banku nie da się pogodzić z postanowieniami Statutu lub zasadami współzycia społecznego.
2. Przyczynę wykluczenia stanowią:
 - 1) umyślne działanie na szkodę Banku lub działanie wbrew jego interesom lub interesom innych członków,
 - 2) uporczywe i zawinione nie wykonywanie istotnych obowiązków statutowych lub zobowiązań wobec Banku.

§ 15

1. Wykluczenia lub wykreślenia członków dokonuje Rada Nadzorcza. Przed podjęciem uchwały Rada Nadzorcza ma obowiązek wysłuchać wyjaśnień zainteresowanego członka. Rada Nadzorcza ma obowiązek zawiadomić członka na piśmie z uzasadnieniem o jego wykreśleniu albo wykluczeniu w terminie dwóch tygodni od dnia podjęcia uchwały. Zawiadomienie zwrócone z powodu niezgłoszenia przez członka zmiany podanego przez niego adresu ma moc prawną doręczenia.
2. Członek wykluczony lub wykreślony z rejestru członków ma prawo:
 - 1) odwołać się od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ - odwołanie należy wnieść w terminie 14 dni od dnia doręczenia członkowi zawiadomienia o treści uchwały z uzasadnieniem,
 - 2) zaskarżyć uchwałę Rady Nadzorczej do sądu w terminie 6 tygodni od dnia doręczenia uchwały z uzasadnieniem.
3. Odwołanie powinno być rozpatrzone na najbliższym Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/, o ile wpłynie z zachowaniem terminu wymaganego do zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, nie później jednak niż w ciągu 12 miesięcy od dnia wniesienia odwołania. Odwołujący się członek powinien być zawiadomiony o terminie Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/ co najmniej trzy tygodnie przed tym terminem. Odwołujący się ma prawo być obecny na posiedzeniu przy rozpatrywaniu odwołania i je popierać. Bank doręcza odwołującemu się odpis uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ z uzasadnieniem w terminie 14 dni od dnia podjęcia uchwały.
4. Wykluczenie albo wykreślenie staje się skuteczne z chwilą:
 - 1) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej, chyba że członek przed upływem tego terminu wniósł odwołanie od uchwały Rady Nadzorczej do Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/,
 - 2) bezskutecznego upływu terminu do wniesienia do Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/ odwołania od uchwały Rady Nadzorczej, jeżeli termin ten jest dłuższy od terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Rady Nadzorczej,
 - 3) bezskutecznego upływu terminu do zaskarżenia do sądu uchwały Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/,
 - 4) prawomocnego oddalenia przez sąd powództwa o uchylenie uchwały Rady Nadzorczej albo Walnego Zgromadzenia / Zebrania Przedstawicieli/.

§ 16

1. W sprawach spornych między członkiem a Bankiem rozpatrywanych w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym członkowi przysługuje prawo wniesienia odwołania:
 - 1) od uchwał Zarządu – do Rady Nadzorczej,
 - 2) od uchwał Rady Nadzorczej – do Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
2. W każdym przypadku odwołanie przysługuje tylko do jednego organu Banku i może być wniesione w terminie 14 dni od daty otrzymania pisemnego zawiadomienia z uzasadnieniem o uchwale Zarządu lub Rady Nadzorczej, które powinno zawierać pouczenie o prawie odwołania od uchwały, terminie jego wniesienia oraz skutkach jego niezachowania. Wniesienie odwołania

- po terminie powoduje jego odrzucenie i uprawomocnienie się zaskarżonej uchwały. Organ odwoławczy powinien rozpatrzyć odwołanie wniesione po upływie wskazanego terminu, jeżeli opóźnienie nie przekracza 6 miesięcy, a odwołujący się usprawiedliwi je wyjątkowymi okolicznościami.
3. Rada Nadzorcza powinna rozpatrzyć odwołanie w terminie 3 miesięcy, a Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ na najbliższym posiedzeniu, nie później niż w ciągu 12 miesięcy. Bank jest zobowiązany doręczyć odwołującemu się członkowi uchwałę organu odwoławczego na piśmie wraz z jej uzasadnieniem, w terminie 2 tygodni od daty jej podjęcia.
 4. Wniesienie odwołania powoduje zawieszenie biegu przedawnienia lub terminów zawitych do dnia zakończenia postępowania wewnątrzspółdzielczego, jednak przez okres nie dłuższy niż rok od dnia, w którym organ odwoławczy powinien rozpoznać odwołanie.
 5. W wypadku zaskarżenia przez członka uchwały w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym i sądowym, postępowanie wewnątrzspółdzielcze ulega umorzeniu.

IV. Wpisowe i udziały

§ 17

1. Członek Banku będący:
 - 1) osobą fizyczną jest zobowiązany wpłacić wpisowe w kwocie 20,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia) i zadeklarować oraz wpłacić, co najmniej dziesięć /10/ - udziałów obowiązkowych. Wysokość jednego udziału wynosi 20,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia),
 - 2) osobą prawną jest zobowiązany wpłacić wpisowe w kwocie 200,00 zł (słownie złotych: dwieście) i zadeklarować oraz wpłacić, co najmniej sto /100/ - udziałów obowiązkowych. Wysokość jednego udziału wynosi 20,00 zł (słownie złotych: dwadzieścia).
2. Wpisowe i zadeklarowane udziały powinny być wpłacone w terminie jednego miesiąca od daty przyjęcia w poczet członków. Wpisowe nie podlega zwrotowi w razie ustania członkostwa. Zadeklarowane udziały w przypadku podwyższenia wysokości jednego udziału są płatne przez członków w terminie 3 - miesięcy od dnia otrzymania zawiadomienia o uchwale Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/. Rada Nadzorcza może w szczególnych okolicznościach uchwałą rozłożyć członkowi na jego wniosek zapłatę zadeklarowanych udziałów w określonych ratach.
3. Członek Banku może zadeklarować i wpłacić udziały dodatkowe /nadobowiązkowe/. Członek może wypowiedzieć na piśmie pod rygorem nieważności udziały dodatkowe, przekraczające liczbę udziałów których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili ich wypowiedzenia, nie później niż na 3 miesiące przed końcem roku obrotowego, z zachowaniem okresu wypowiedzenia przypadającego na koniec roku obrotowego.
4. Członek Banku nie może żądać zwrotu wpłat przekraczających liczbę udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu przed upływem opisanego w ust.3 okresu wypowiedzenia udziałów dodatkowych. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym upłynął termin wypowiedzenia udziałów dodatkowych, oraz w przypadku gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Sposób i termin zwrotu określa ust. 5. Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku wykluczenia, wykreślenia lub skreślenia członka Banku.
5. Wypłata udziałów dodatkowych /nadobowiązkowych/ następuje na podstawie sprawozdania finansowego za ten rok obrotowy, w którym upłynął okres ich wypowiedzenia. Wypłata powinna nastąpić w ciągu jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Wypłata dokonywana jest w placówkach Banku w formie gotówkowej lub przelewem na wskazany przez członka rachunek bankowy lub inny niż bankowy rachunek płatniczy, na podstawie jego pisemnej dyspozycji złożonej w dowolnej placówce Banku.
6. Udziały mogą być oprocentowane z podziału nadwyżki bilansowej w wysokości ustalonej każdorazowo przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/. Kwota przypadająca dla każdego członka jest naliczana od stanu udziału członkowskiego za dni pozostawania salda na rachunku udziałów w danym roku obrotowym.
7. Wierzyciel członka może uzyskać zaspokojenie z jego udziałów dopiero z chwilą ustania członkostwa.
8. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 5, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art.78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, takie zezwolenie jest wymagane.

§ 18

1. Członek Banku przed ustaniem członkostwa nie może żądać zwrotu wpłat dokonanych na udziały, z wyjątkiem wpłat przekraczających liczbę udziałów, których zadeklarowania wymaga statut obowiązujący w chwili żądania zwrotu. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym członek wystąpił z żądaniem, oraz w przypadku gdy jego udziały zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Postanowienia powyższe stosuje się odpowiednio w przypadku wykluczenia, wykreślenia lub skreślenia członka Banku.
2. Po ustaniu członkostwa udział byłego członka wypłaca się na podstawie zatwierdzonego sprawozdania finansowego za ten rok obrotowy, w którym ustało członkostwo. Wypłata powinna nastąpić w ciągu 1-go miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, o ile udziały nie zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Wypłata dokonywana jest w placówkach Banku w formie gotówkowej lub przelewem na wskazany przez członka rachunek bankowy lub inny niż bankowy rachunek płatniczy, na podstawie jego pisemnej dyspozycji złożonej w dowolnej placówce Banku.
3. Przy wypłacie udziałów, o których mowa w ust. 1, Bank może dokonać potrącenia roszczeń wynikających z jego statutowej działalności.
4. Z upływem wymienionych w ust. 2 okresów roszczenia byłego członka z tego tytułu stają się wymagalne.
5. W razie otwarcia likwidacji w ciągu 6 miesięcy lub wszczęcia postępowania upadłościowego w ciągu roku od dnia, w którym członek przestał należeć do Banku, obowiązany jest on wobec Banku do uczestniczenia w pokrywaniu jego strat tak, jak gdyby był nadal członkiem.
6. Nie dokonuje się wypłat udziałów zgodnie z ust. 2, jeżeli nie uzyskano zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego w przypadku, gdy na podstawie art. 78 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012 takie zezwolenie jest wymagane.
7. Zarząd Banku jest uprawniony do wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały. Podejmując taką decyzję Zarząd Banku zwraca uwagę w szczególności na okoliczności opisane w art. 10c ustawy z dnia 7 grudnia 2000 r. o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających.
8. Wstrzymanie oraz ograniczenie zwrotu wpłat na udziały, opisane w ust. 7 następuje w drodze uchwały Zarządu Banku. Zarząd Banku podejmuje uchwałę w sprawie wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały nie później niż 21 (dwadzieścia jeden) dni przed terminem wypłaty. Zarząd Banku informuje członków deklarujących zwrot wpłat na udziały o podjętej uchwale, w terminie 14 (czternastu) dni od daty jej podjęcia, poprzez wysłanie w tym terminie pisemnego zawiadomienia do każdego członka deklarującego zwrot wpłat na udziały, informującego o wstrzymaniu lub ograniczeniu wypłat wraz z podaniem podstawy takiego wstrzymania lub ograniczenia oraz kopią uchwały.
9. W przypadku ustania przesłanek będących podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały, Zarząd Banku może dokonać wypłat członkom żądającym zwrotu wpłat na udziały, informując o podjęciu uchwały w tym przedmiocie w sposób opisany w ust. 8, który stosuje się odpowiednio. Zwrot tych wpłat nie może nastąpić przed zatwierdzeniem sprawozdania finansowego za rok, w którym ustały te przesłanki, oraz w przypadku gdy udziały członka, zostały przeznaczone na pokrycie strat Banku. Wypłata powinna nastąpić w ciągu jednego miesiąca od dnia zatwierdzenia sprawozdania finansowego za rok, w którym ustały przesłanki będące podstawą wstrzymania albo ograniczenia zwrotu wpłat na udziały. Wypłata dokonywana jest w placówkach Banku w formie gotówkowej lub przelewem na wskazany przez członka rachunek bankowy lub inny niż bankowy rachunek płatniczy, na podstawie jego pisemnej dyspozycji złożonej w dowolnej placówce Banku.
10. Postanowienia ust. 7 – 9 stosuje się odpowiednio w przypadku wykluczenia, wykreślenia lub skreślenia członka Banku.

§ 19

1. Członek uczestniczy w pokrywaniu strat Banku do wysokości zadeklarowanych udziałów.
2. Członkowie nie odpowiadają wobec wierzycieli Banku za jego zobowiązania.

§ 20

Roszczenia o wypłatę udziałów oraz udziału w nadwyżce bilansowej ulegają przedawnieniu z upływem trzech lat.

V. Organy Banku

§ 21

1. Organami Banku są:
 - 1) Walne Zgromadzenie,
 - 2) Rada Nadzorcza,
 - 3) Zarząd.
2. W przypadku, gdy liczba członków Banku Spółdzielczego przekroczy 100, Walne Zgromadzenie zostaje zastąpione przez Zebranie Przedstawicieli. Organami Banku Spółdzielczego są:
 - 1) Zebranie Przedstawicieli,
 - 2) Rada Nadzorcza,
 - 3) Zarząd,
 - 4) Zebrania Grup Członkowskich.
3. Członkami organów mogą być wyłącznie członkowie Banku, a w przypadku Zarządu i Rady Nadzorczej – także osoby wskazane przez członka Banku będącego osobą prawną.
4. Wybory do organów wybieralnych Banku wymienionych w ust. 1 pkt. 2 i 3 lub ust. 2 pkt 1-3 dokonywane są w głosowaniu tajnym spośród nieograniczonej liczby kandydatów, w obecności, co najmniej połowy uprawnionych do głosowania chyba, że przepisy prawa lub Statut stanowią inaczej. Odwołanie członka tych organów następuje także w głosowaniu tajnym.
5. Mandat członka organu wybieralnego wygasa przed upływem kadencji w przypadku:
 - 1) odwołania przez organ wybierający,
 - 2) zrzeczenia się funkcji /mandatu/,
 - 3) utraty członkostwa w Banku,,
 - 4) śmierci.
6. W miejsce członka organu, którego mandat wygał w czasie trwania kadencji można dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca trwania tej kadencji.
7. Uchwały organów, z wyjątkiem dotyczących wyborów i odwołania członków organów Banku oraz w innych przypadkach wynikających z odrębnych przepisów ustawy, są podejmowane w głosowaniu jawnym. Głosowanie jawne może być zastąpione głosowaniem tajnym na żądanie większości członków uczestniczących w głosowaniu.
8. Przy obliczaniu wymaganej większości uwzględnia się tylko głosy oddane „za” i „przeciw” uchwale, a głosy wstrzymujące się od głosowania odnotowuje się tylko w protokole posiedzenia. Uchwały organów Banku są podejmowane w głosowaniu, w którym uzyskano zwykłą większość głosów przy wymaganej obecności połowy członków (wymóg quorum) chyba, że przepisy prawa lub Statut stanowią inaczej.
9. Z posiedzenia organów Banku sporządza się protokół. Protokół podpisuje przewodniczący i sekretarz, z zastrzeżeniem wyjątków przewidzianych w statucie. Protokoły powinny być przechowywane przez okres 10 lat.
10. Organy Banku działają również zgodnie z uchwalonymi regulaminami wymienionymi w Statucie, które określają szczegółowo zasady, tryb i zakres ich działania. Organy Banku Spółdzielczego mogą uchylać lub zatwierdzać regulaminy oraz inne regulacje wewnętrzne w ramach posiadanych kompetencji lub wynikających z przepisów prawa.
11. Członkowie organów Banku są obowiązani do przestrzegania tajemnicy bankowej.

§ 22

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest najwyższym organem Banku.
2. W Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ biorą udział osobiście członkowie /przedstawiciele/ Banku lub ich pełnomocnicy oraz pełnomocnicy członków /przedstawicieli/ – osób prawnych w tym celu ustanowieni.
3. Pełnomocnictwo na poszczególne posiedzenia powinno być udzielone na piśmie pod rygorem nieważności i dołączone do protokołu Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli. Jeden pełnomocnik może zastępować tylko jednego członka /przedstawiciela/.
4. Członek Banku lub jego pełnomocnik niebędący przedstawicielem może uczestniczyć w Zebraniu Przedstawicieli bez prawa głosu.
5. Liczba przedstawicieli na Zebraniu Przedstawicieli nie może być mniejsza niż 25.
6. Przedstawiciele wybierani są spośród członków wchodzących w skład poszczególnych Grup Członkowskich w liczbie ustalonej przez Radę Nadzorczą, proporcjonalnie do ilości członków danej grupy, przy czym jeden przedstawiciel powinien przypadać na nie mniej niż 4 członków Banku i na nie więcej niż 4% ogólnej liczby członków Banku. Każde Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera przynajmniej jednego przedstawiciela. Czas trwania mandatu przedstawiciela wynosi 4 lata.
7. Nie można być jednocześnie członkiem Zarządu, pełnomocnikiem na Walnym Zgromadzeniu/Zebraniu Przedstawicieli/ i przedstawicielem na Zebraniu Przedstawicieli.

8. Każdemu uprawnionemu do brania udziału w Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ przysługuje jeden głos.
9. W Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ mają prawo uczestniczyć z głosem doradczym przedstawiciele Banku Zrzeszającego, związku rewizyjnego, w którym Bank jest zrzeszony oraz Krajowej Rady Spółdzielczej i inne osoby zaproszone przez Zarząd.

VI. Walne Zgromadzenie/Zebranie Przedstawicieli.

§ 23

1. Do wyłącznej właściwości Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ należy:
 - 1) uchwalanie kierunków rozwoju działalności gospodarczej oraz społecznej i kulturalnej,
 - 2) rozpatrywanie sprawozdań Rady Nadzorczej, zatwierdzenie sprawozdań rocznych i sprawozdań finansowych oraz podejmowanie uchwał co do wniosków członków Banku, Rady Nadzorczej lub Zarządu w tych sprawach i udzielanie absolutorium członkom Zarządu,
 - 3) rozpatrywanie wniosków wynikających z przedstawionego protokołu polustracyjnego z działalności Banku oraz podejmowanie uchwał w tym zakresie,
 - 4) podejmowanie uchwał w sprawie podziału nadwyżki bilansowej lub sposobu pokrycia strat,
 - 5) podejmowanie uchwał w sprawie zbycia nieruchomości, zbycia zakładu lub innej wyodrębnionej jednostki organizacyjnej,
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do innych organizacji gospodarczych oraz występowania z nich,
 - 7) oznaczanie najwyższej sumy zobowiązań jaką Bank może zaciągnąć,
 - 8) podejmowanie uchwał w sprawie połączenia się banków oraz likwidacji Banku,
 - 9) rozpatrywanie w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym odwołań od uchwał Rady Nadzorczej,
 - 10) uchwalanie zmian Statutu,
 - 11) podejmowanie uchwał w sprawie przystąpienia lub wystąpienia Banku ze związku rewizyjnego oraz upoważniającej Zarząd do podejmowania działań w tym zakresie,
 - 12) wybór delegatów na zjazd związku rewizyjnego, w którym Bank jest zrzeszony,
 - 13) powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej oraz ustalanie liczebności Rady Nadzorczej na kolejną kadencję,
 - 14) ustalanie wynagrodzeń dla Przewodniczącego i członków Rady Nadzorczej,
 - 15) podejmowanie uchwał w sprawie tworzenia funduszy przewidzianych przepisami prawa,
 - 16) uchwalenie regulaminu działania Rady Nadzorczej,
 - 17) dokonywanie oceny odpowiedniości członków Rady Nadzorczej,
 - 18) dokonywanie oceny, na podstawie raportu Rady Nadzorczej, czy polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu Banku.
 - 19) podejmowanie uchwał w sprawie zawierania i rozwiązywania przez Bank umów o zrzeszeniu z Bankiem Zrzeszającym,
 - 20) podejmowanie uchwał w sprawie uczestniczenia i występowania z systemu ochrony albo ze zrzeszenia zintegrowanego, o których mowa w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających,
 - 21) uchwalanie regulaminu dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, a także ocen jej członków oraz Rady Nadzorczej jako organu kolegialnego w trakcie trwania kadencji,
 - 22) uchwalanie regulaminów i równoważnych im regulacji wewnętrznych oraz podejmowanie uchwał, do których jest uprawnione na podstawie przepisów prawa lub Statutu.
2. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jako najwyższy organ Banku może zająć stanowisko w każdej sprawie, jeżeli zostanie ona wprowadzona prawidłowo do porządku obrad. Jednak z uwagi na rozdzielność funkcji i kompetencji poszczególnych organów, gdy sprawa należy do właściwości innego organu – wówczas ostateczną decyzję podejmuje właściwy uprawniony organ.
3. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ obraduje zgodnie z uchwalonym przez siebie Regulaminem.

§ 24

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest zwoływane przez Zarząd przynajmniej raz w roku w ciągu 6 miesięcy po upływie roku obrotowego. Ponadto Zarząd powinien niezwłocznie zwołać Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku.
2. Zarząd zwołuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ także na żądanie:
 - 1) Rady Nadzorczej,
 - 2) przynajmniej jednej dziesiątej ogółu członków Banku, nie mniej jednak niż 3.
3. Zebranie Przedstawicieli zwołuje się także na żądanie:

- 1) 1/3 przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli,
 - 2) zebrań Grup Członkowskich, obejmujących co najmniej 1/5 ogólnej liczby członków w Banku.
4. Żądanie zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ powinno być złożone na piśmie, z podaniem celu jego zwołania.
 5. W przypadkach wskazanych w ust. 2 i 3 Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołuje się w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wniesienia żądania. Jeżeli to nie nastąpi, zwołuje je Rada Nadzorcza, Związek rewizyjny, w którym Bank jest zrzeszony lub Krajowa Rada Spółdzielcza, na koszt Banku.

§ 25

1. O czasie, miejscu i porządku obrad Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ zawiadamia się członków Banku, z zastrzeżeniem ust. 3, pisemnie, za potwierdzeniem odbioru lub listem poleconym, wysłanym co najmniej 14 dni przed jego terminem.
2. Takie samo zawiadomienie należy wywiesić w siedzibie Banku i w jego jednostkach organizacyjnych. W tym samym terminie zawiadamia się także członków Rady Nadzorczej, Związek Rewizyjny oraz Krajową Radę Spółdzielczą.
3. Obowiązek zawiadomienia na piśmie członków o czasie, miejscu i porządku obrad Zebrania Przedstawicieli dotyczy tylko członków Banku, którzy są przedstawicielami wybranymi na Zebranie Przedstawicieli. Pozostałych członków Zarząd zawiadamia przez wywieszenie ogłoszeń w siedzibie Banku i jego jednostkach organizacyjnych.
4. W zawiadomieniu można także wskazać drugi termin posiedzenia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, w którym będzie mogło ono obradować i podejmować ważne uchwały niezależnie od ilości obecnych członków.
5. W zawiadomieniu należy zamieścić informację o wyłożeniu w lokalu Banku do wglądu członków, odpowiednio do projektowanego porządku obrad, następujących dokumentów:
 - 1) rocznego sprawozdania z działalności Banku łącznie z rocznym sprawozdaniem finansowym i opinią biegłego rewidenta wraz z raportem,
 - 2) sprawozdania z wykonania zaleceń i uchwał poprzedniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
 - 3) projektów uchwał, jakie mają być podjęte na tym Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/,
 - 4) protokołu z ostatniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
6. Do zawiadomienia o zwołaniu Zebrania Przedstawicieli, kierowanego zgodnie z ust.3 do członków będących przedstawicielami wybranymi na Zebranie Przedstawicieli, Zarząd Banku załącza pisemne projekty uchwał, jakie mają być podjęte na tym Zebraniu.

§ 26

1. Uprawnieni do żądania zwołania Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ mogą również żądać uzupełnienia porządku obrad, pod warunkiem złożenia tego żądania nie później niż na 7 dni przed terminem Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.
2. Uzupełniający porządek obrad powinien być przesłany wszystkim zawiadomionym o Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ listem poleconym lub za zwrotnym potwierdzeniem odbioru, przed terminem Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.

§ 27

1. Prawidłowo zwołane Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jest zdolne do podejmowania uchwał, jeżeli obraduje w obecności co najmniej 30 % uprawnionych do głosowania.
2. W przypadku obecności na Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ mniejszej liczby uprawnionych niż określono w ust. 1, zwołuje się Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ w drugim terminie.
3. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołane w drugim terminie jest zdolne do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych członków /przedstawicieli/, pod warunkiem zamieszczenia o tym wzmianki w pisemnym zawiadomieniu o jego zwołaniu.
4. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ powinno się odbyć w drugim terminie nie później niż w terminie 30 dni od daty pierwszego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/.

§ 28

1. Obrady Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ otwiera Przewodniczący Rady Nadzorczej albo inny członek Rady Nadzorczej. On też zarządza wybór Przewodniczącego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ i Sekretarza, stanowiących Prezydium Zgromadzenia /Zebrania/.

2. W skład Prezydium nie mogą wchodzić członkowie Zarządu Banku.

§ 29

1. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ może podejmować uchwały jedynie w sprawach objętych porządkiem obrad.
2. Uchwały są podejmowane zwykłą większością głosów, z wyjątkiem, gdy wymagana jest większość kwalifikowana.
3. Głosowania w trakcie Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ odbywają się jawnie z wyjątkiem wyboru i odwołania członków organów Banku.
4. Uchwały podjęte na Walnym Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ obowiązują wszystkich członków oraz wszystkie organy i są ogłaszane poprzez wywieszenie w siedzibie Banku.
5. Uchwała sprzeczna z postanowieniami Statutu bądź dobrymi obyczajami lub godząca w interesy Banku albo mająca na celu pokrzywdzenie jego członka może być zaskarżona do sądu.
6. Każdy członek lub Zarząd Banku może wytoczyć powództwo o uchylenie uchwały. Jednakże prawo zaskarżenia uchwały w sprawie wykluczenia albo wykreślenia członka przysługuje wyłącznie członkowi wykluczonemu albo wykreślonemu.
7. Orzeczenie sądu ustalające nieistnienie albo nieważność uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ bądź uchylające uchwałę ma moc prawną względem wszystkich członków Banku oraz wszystkich jego organów.

§ 30

1. Przebieg Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ jest protokołowany.
2. Protokół podpisują Przewodniczący i Sekretarz.
3. Protokół zawiera:
 - 1) datę odbycia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
 - 2) informację o obecnych członkach /przedstawicielach/,
 - 3) dane wykazujące zdolność do podejmowania uchwał,
 - 4) porządek obrad, podaną zwięźle istotną treść dyskusji,
 - 5) dokładne brzmienie podjętych uchwał z określeniem sposobu ich podjęcia i wyników głosowania.

VII. Rada Nadzorcza

§ 31

1. Rada Nadzorcza sprawuje kontrolę i nadzór nad działalnością Banku.
2. Rada Nadzorcza składa się z 5 do 9 członków.
3. Członków Rady Nadzorczej powołuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ na okres 4 lat, z zastrzeżeniem postanowień ust. 8. Pierwsze posiedzenie nowo wybranej Rady Nadzorczej zwołuje przewodniczący Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/, w terminie 14 dni od daty wyborów.
4. Do składu Rady Nadzorczej może być wybrany wyłącznie członek Banku, a jeżeli członkiem Banku jest osoba prawna – do Rady Nadzorczej może być wybrana osoba niebędąca członkiem Banku, wskazana przez osobę prawną.
5. Na miejsce członka Rady Nadzorczej, którego mandat wygał w czasie trwania kadencji, najbliższe Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ może dokonać wyboru uzupełniającego na okres do końca kadencji.
6. Przed upływem kadencji członek Rady Nadzorczej może być odwołany większością 2/3 głosów przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/.
7. W Radzie Nadzorczej udział pracowników Banku będących jego członkami nie może przekraczać 1/5 jej składu.
8. Kadencja członków Rady Nadzorczej kończy się z dniem odbycia Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ zatwierdzającego sprawozdanie finansowe za ostatni pełny rok obrotowy pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej.

§ 32

1. Do zakresu działania Rady Nadzorczej należy:
 - 1) występowanie z wnioskiem do Komisji Nadzoru Finansowego o wyrażenie zgody na powołanie Prezesa Zarządu, a także na powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego lub na powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku Spółdzielczego,
 - 2) powoływanie oraz odwoływanie w głosowaniu tajnym członków Zarządu,
 - 3) uchwalanie rocznych i wieloletnich planów finansowo-gospodarczych i programów działalności społecznej i kulturalnej, opracowywanych przez Zarząd Banku,
 - 4) nadzór i kontrola działalności Banku poprzez:

- a) badanie okresowych oraz rocznych sprawozdań finansowych,
 - b) dokonywanie okresowych ocen działalności Banku, a w szczególności działalności gospodarczej,
 - c) przeprowadzanie kontroli nad sposobem załatwiania przez Zarząd wniosków organów Banku i jego członków,
 - d) nadzór nad wprowadzeniem i zmianami systemu zarządzania oraz ocenę adekwatności skuteczności tego systemu,
 - e) nadzór nad zgodnością polityki Banku w zakresie podejmowania ryzyka ze strategią i planem finansowym Banku,
 - f) ocena skuteczności i zgodności z polityką w zakresie podejmowania ryzyka, działań Zarządu w zakresie kontroli nad działalnością Banku,
 - g) zatwierdzenie i sprawowanie nadzoru na Polityką wynagrodzeń, weryfikacja spełniania kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia oraz przygotowywanie raportu z funkcjonowania Polityki wynagrodzeń dla Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli.
 - h) dokonywanie oceny stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego oraz przekazywanie wyników tej oceny pozostałym organom Banku,
 - i) wydawanie opinii w sprawie transakcji z podmiotami powiązаныmi, które w istotny sposób wpływają na sytuację finansową lub prawną Banku albo prowadzą do nabycia, zbycia lub innego rozporządzenia znacznym majątkiem,
 - j) monitorowanie realizacji polityki Banku w zakresie bancassurance oraz zasad polityki rachunkowości w tym obszarze,
 - k) nadzorowanie funkcjonowania obszarów technologii informacyjnej i bezpieczeństwa środowiska teleinformatycznego,
 - l) nadzorowanie, monitorowanie, wydawanie ocen, wyrażanie opinii w zakresie dotyczącym poszczególnych pozostałych, wyżej nieopisanych obszarów działalności Banku, w których zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, Regulaminem działania Rady Nadzorczej lub postanowieniami statutu Banku przewidziano takie kompetencje dla Rady Nadzorczej,
- 5) podejmowanie uchwał w sprawie nabycia i obciążenia nieruchomości oraz nabycia zakładu lub innej jednostki organizacyjnej,
 - 6) podejmowanie uchwał w sprawie przystępowania do organizacji społecznych oraz występowania z nich,
 - 7) uchwalanie Regulaminu Działania Zarządu, regulaminu Zebrań Grup Członkowskich, Regulaminu funduszu społeczno-wychowawczego oraz zatwierdzenie uchwalonych przez Zarząd Banku: struktury organizacyjnej Banku, wewnętrznego podziału kompetencji w Zarządzie Banku, Regulaminu kontroli wewnętrznej, instrukcji służbowych dotyczących procedur wykonywania kontroli wewnętrznej oraz Polityki zarządzania ryzykiem, a w szczególności jej zapisów umożliwiających dokonanie oceny adekwatności oraz skuteczności przyjętych zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych w Banku,
 - 8) rozpatrywanie odwołań członków Banku od uchwał Zarządu w postępowaniu wewnątrzspółdzielczym,
 - 9) rozpatrywanie skarg na działalność Zarządu Banku,
 - 10) składanie Walnemu Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ sprawozdań zawierających w szczególności wyniki kontroli, ocenę sprawozdań finansowych i lustracji,
 - 11) podejmowanie uchwał w sprawach czynności prawnych dokonywanych między Bankiem a członkiem Zarządu lub dokonywanych przez Bank w interesie członka Zarządu oraz reprezentowanie Banku przy tych czynnościach; do reprezentowania Banku wystarczy dwóch członków Rady Nadzorczej przez nią upoważnionych,
 - 12) podejmowanie uchwał w sprawie wykluczenia członka z Banku lub wykreślenia członka z rejestru członków,
 - 13) ustalanie liczby Grup Członkowskich i przynależności członków Banku do poszczególnych Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,
 - 14) ustalanie liczby przedstawicieli wybieranych na Zebranie Przedstawicieli przez poszczególne Zebrania Grup Członkowskich na zasadach określonych w Statucie,
 - 15) zawieszanie uchwał Zebrania Grup Członkowskich do czasu ich rozpatrzenia przez Zebranie Przedstawicieli, jeżeli są sprzeczne z przepisami prawa, Statutem lub uchwałami Zebrania Przedstawicieli,
 - 16) podejmowanie uchwał w sprawie zawieszenia członka Rady Nadzorczej, w wypadku naruszenia przez członka Rady Nadzorczej zakazu konkurencji,
 - 17) uchwalanie regulaminu udzielania kredytów, pożyczek pieniężnych, gwarancji bankowych i poręczeń podmiotom określonym w art. 79 i 79a ustawy Prawo bankowe,
 - 18) ustalanie zasad działania, kompetencji oraz składów komitetów kredytowych działających w Banku,

- 19) dokonywanie wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych Banku, opiniowanie rozwiązania umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych Banku oraz uzgadnianie zasad przeprowadzania czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym proponowanego planu czynności,
 - 20) dokonanie, w głosowaniu tajnym, wyboru pełnomocnika Banku na Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Banku Zrzeszającego,
 - 21) zatwierdzanie Regulaminu, określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu, wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe,
 - 22) uchwalanie regulaminu dokonywania ocen odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, a także ocen jego członków oraz Zarządu jako organu kolegiального w trakcie pełnienia funkcji,
 - 23) dokonywanie oceny odpowiedniości członków Zarządu Banku,
 - 24) zatwierdzanie strategii działania Banku oraz zasad ostrożnego i stabilnego zarządzania Bankiem,
 - 25) zatwierdzanie założeń polityki Banku w zakresie zarządzania ryzykami,
 - 26) zatwierdzanie procedur wewnętrznych Banku dotyczących procesów szacowania kapitału wewnętrznego, zarządzania i planowania kapitałowego,
 - 27) zatwierdzanie zasad polityki informacyjnej Banku dotyczącej adekwatności kapitałowej,
 - 28) akceptowanie ogólnego poziomu ryzyka Banku,
 - 29) wyrażanie zgody na powoływanie i odwoływanie Dyrektora Departamentu Audytu i Dyrektora Departamentu Zgodności,
 - 30) uchwalanie zasad wynagrodzeń członków Zarządu Banku, w tym ustalanie szczegółowych kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń,
 - 31) uchwalanie regulaminów i równoważnych im regulacji wewnętrznych oraz podejmowanie uchwał, do których jest uprawniona na podstawie przepisów prawa lub Statutu.
2. W celu wykonania swoich zadań Rada Nadzorcza może żądać od Zarządu, członków i pracowników Banku sprawozdań i wyjaśnień, przeglądać księgi i dokumenty oraz sprawdzać bezpośrednio stan majątku Banku.

§ 33

1. Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o powołaniu Prezydium Rady w składzie:
 - 1) Przewodniczący Rady Nadzorczej,
 - 2) Zastępca Przewodniczącego Rady Nadzorczej,
 - 3) Sekretarz Rady Nadzorczej,
 - 4) Członkowie Rady Nadzorczej, wybierani w głosowaniu tajnym.
2. Prezydium Rady Nadzorczej organizuje pracę Rady Nadzorczej.
3. Tryb zwoływania posiedzeń i podejmowania uchwał, a także sprawy organizacyjne Rady Nadzorczej określa jej regulamin uchwalany przez Walne Zgromadzenie /Zebra­nie Przedstawicieli/.

VIII. Zarząd Banku

§ 34

1. Do składu Zarządu może być wybrany wyłącznie członek Banku, a jeżeli członkiem Banku jest osoba prawna, członków Zarządu wybiera się również spośród kandydatów wskazanych przez osoby prawne.
2. Zarząd składa się z 3 do 5 członków, w tym Prezesa, Wiceprezesów i członków wybranych na czas nieokreślony.
3. Członków Zarządu powołuje i odwołuje w głosowaniu tajnym Rada Nadzorcza.
4. Prezesa Zarządu Banku powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza. Powołanie Prezesa Zarządu następuje za zgodą Komisji Nadzoru Finansowego.
5. Pozostałych członków Zarządu powołuje i odwołuje Rada Nadzorcza, przy czym powołanie następuje na wniosek Prezesa Zarządu.
6. Powołanie członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku lub powierzenie funkcji członka Zarządu nadzorującego zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku wymaga uzyskania zgody Komisji Nadzoru Finansowego.
7. Odwołanie Prezesa lub innego członka Zarządu wymaga pisemnego uzasadnienia.
8. Odwołanie członka Zarządu nie narusza jego uprawnień wynikających ze stosunku pracy.
9. W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku jest on niezwłocznie uzupełniany przez Radę Nadzorczą.

§ 35

1. Zarząd kieruje działalnością Banku oraz reprezentuje Bank na zewnątrz.

2. Podejmowanie decyzji niezastrzeżonych w przepisach prawa i Statucie dla innych organów należy do Zarządu.
3. Oświadczenia woli w imieniu Banku składają dwaj członkowie Zarządu lub jeden członek Zarządu i pełnomocnik lub dwóch pełnomocników, ustanowionych bezpośrednio przez Zarząd. Oświadczenia woli w imieniu Banku przy zawieraniu umów rachunku bankowego, o których mowa w art. 49 ust. 1 ustawy – Prawo bankowe, składa członek Zarządu lub pełnomocnik ustanowiony bezpośrednio przez Zarząd.
4. Oświadczenia, o których mowa w ust. 3, składa się w ten sposób, że pod firmą Banku osoby upoważnione do ich składania zamieszczają swoje podpisy.
5. Zarząd działa kolegialnie i podejmuje uchwały. Protokół z posiedzenia Zarządu podpisują wszyscy obecni członkowie Zarządu.
6. W okresie między posiedzeniami członkowie Zarządu wykonują swoje czynności w ramach przyjętego podziału.
7. Funkcjonowanie i tryb pracy Zarządu, szczegółowy zakres obowiązków oraz podział czynności między członków Zarządu określa Regulamin Działania Zarządu uchwalony przez Radę Nadzorczą.

§ 36

1. Prezes Zarządu kieruje pracami Zarządu. Prezesowi Zarządu podlega komórka audytu wewnętrznego.
2. Prezes Zarządu nadzoruje zarządzanie ryzykiem istotnym w działalności Banku.
3. Wewnętrzny podział kompetencji w Zarządzie Banku ustala Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.
4. Szczegółowy zakres kompetencji i odpowiedzialności członków Zarządu oraz Zarządu jako organu Banku określają Regulamin Działania Zarządu oraz Regulamin Organizacyjny.

§ 37

1. Do kolegialnych decyzji Zarządu należy:
 - 1) podejmowanie decyzji o zaciągnięciu zobowiązań (poza przyjmowaniem depozytów) lub rozporządzeniu aktywami (poza lokowaniem środków na rynku międzybankowym), których łączna wartość w stosunku do jednego podmiotu przekracza 5% funduszy własnych,
 - 2) udzielanie upoważnień członkom Zarządu i innym pracownikom Banku, w sprawach wyłączonych w pkt.2,
 - 3) podejmowanie decyzji w zakresie uruchamiania, zamykania i funkcjonowania oddziałów, oddziałów operacyjnych i punktów obsługi klienta,
 - 4) składanie rocznych sprawozdań z działalności Banku,
 - 5) zwoływanie Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/,
 - 6) zatrudnianie pracowników oraz rozpatrywanie spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy, a także rozpatrywanie odwołań od decyzji osoby kierującej bieżącą działalnością jednostki organizacyjnej Banku w sprawach wynikających ze stosunku pracy,
 - 7) uchwalanie i zmiany regulacji wewnętrznych, niezastrzeżonych do uchwalenia przez inne organy Banku, zapewniających prawidłowe funkcjonowanie Banku, w tym:
 - a)Regulaminu Organizacyjnego, określającego podstawową strukturę organizacyjną Banku,
 - b)Regulaminu określającego powierzenie przedsiębiorcy lub przedsiębiorcy zagranicznemu wykonywania czynności określonych w ustawie Prawo bankowe,
 - c)regulaminów i instrukcji dotyczących bieżącej działalności Banku, a w szczególności regulaminów i instrukcji dotyczących kredytowania, regulaminu pracy, regulaminu świadczeń socjalnych, regulaminu wynagrodzeń dla pracowników Banku Spółdzielczego nie będących członkami Zarządu, regulaminu prawnych form zabezpieczeń wierzytelności oraz procedur mających na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie, kontrolę oraz monitorowanie ryzyka,
 - d)polityk dotyczących działalności Banku.
 - 8) uchwalanie projektów strategii Banku oraz projektów rocznych i wieloletnich planów ekonomiczno-finansowych,
 - 9) uchwalanie projektów uchwał Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ w sprawie zmian Statutu,
 - 10) projektowanie, wprowadzanie oraz zapewnianie działania systemu zarządzania,
 - 11) zatwierdzanie rocznego planu audytu wewnętrznego,
 - 12) coroczne przekazywanie podmiotowi przeprowadzającemu lustrację i Walnemu Zgromadzeniu /Zebraniu Przedstawicieli/ informacji o realizacji wniosków polustracyjnych,
 - 13) uchwalanie procedury dokonywania ocen odpowiedniości osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku, a także ich ocen w okresie zatrudnienia na tych stanowiskach,
 - 14) uchwalanie polityki wynagrodzeń oraz szczegółowych kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzeń dla osób zajmujących stanowiska

- kierownicze oraz polityki wynagrodzeń dla osób, których działalność zawodowa ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku,
- 15) inne sprawy niezastrzeżone do kompetencji innych organów Banku, w szczególności określone przepisami prawa, pozostałymi postanowieniami Statutu oraz wymienione w Regulaminie działania Zarządu.
 2. Podejmowanie decyzji, o których mowa w ust. 1 pkt 2 odbywa się z zastrzeżeniem ograniczeń wynikających z ustawy Prawo bankowe i ustawy Prawo spółdzielcze.
 3. Postanowienia ust. 1 pkt. 6, nie wykluczają możliwości upoważnienia przez Zarząd osób zajmujących stanowiska kierownicze do podejmowania decyzji w sprawach zatrudnienia oraz rozpatrywania spraw osobowych i innych z zakresu prawa pracy.

§ 38

1. Rada Nadzorcza odwołuje członka Zarządu w przypadku, gdy został wobec niego orzeczony zakaz prowadzenia działalności gospodarczej na własny rachunek oraz pełnienia funkcji reprezentanta lub pełnomocnika przedsiębiorcy, członka Rady Nadzorczej lub komisji rewizyjnej w spółce akcyjnej, spółce z ograniczoną odpowiedzialnością lub w spółdzielni.
2. Rada Nadzorcza może odwołać członka Zarządu między innymi wtedy, gdy jego działalność jest sprzeczna z przepisami prawa lub Statutu.
3. W razie odwołania Rada Nadzorcza podejmuje uchwały niezbędne do prawidłowego prowadzenia i kierowania działalnością Banku. Odwołanego członka Zarządu zawiadamia się niezwłocznie na piśmie o odwołaniu z podaniem przyczyn.

§ 39

Członkostwo w Zarządzie, poza przypadkami określonymi w Statucie, ustaje również w razie odwołania członka Zarządu przez Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ jeżeli nie udzieliło temu członkowi absolutorium.

IX. Zebrania Grup Członkowskich

§ 40

1. Bank tworzy Grupy Członkowskie, z zastrzeżeniem § 21 ust. 2.
2. Liczbę Grup Członkowskich oraz przyporządkowanie członków Banku do poszczególnych Grup Członkowskich ustala Rada Nadzorcza, biorąc w szczególności pod uwagę podział administracyjny kraju. O przyporządkowaniu do Grupy Członkowskiej decyduje miejsce zamieszkania lub siedziby członka.
3. Zarząd zawiadamia członków o przynależności do poszczególnych grup członkowskich poprzez wywieszenie informacji w formie ogólnie przyjętej w Banku o obszarze terytorialnym poszczególnych Grup Członkowskich z adnotacją, że o przynależności do poszczególnych grup członkowskich decyduje miejsce zamieszkania lub siedziby Członka.
4. Członek uczestniczy tylko w jednym zebraniu i przysługuje mu tylko jeden głos.
5. W zebraniach mogą uczestniczyć z głosem doradczym członkowie Rady Nadzorczej, Zarządu, dyrektor oddziału Banku i pracownicy tej jednostki Banku, w przypadku, gdy Grupa Członkowska utworzona jest przy oddziale Banku.
6. Zebrania Grup Członkowskich zwołuje Zarząd w miarę potrzeby, przynajmniej raz w roku, co najmniej na 20 dni przed terminem Zebrania Przedstawicieli.
7. O terminie, miejscu i porządku obrad oraz o zdolności do podejmowania uchwał bez względu na liczbę obecnych członków na Zebraniu Grupy Członkowskiej Zarząd zawiadamia członków najpóźniej na 7 dni przed terminem Zebrania – poprzez wywieszenie informacji w formie ogólnie przyjętej w Banku.
8. Zebranie Grupy Członkowskiej wybiera każdorazowo spośród siebie przewodniczącego i sekretarza Zebrania.
9. Uchwały Zebrania Grupy Członkowskiej, bez względu na liczbę obecnych członków podejmowane są zwykłą większością głosów w głosowaniu jawnym. Wybór Przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli następuje w głosowaniu tajnym.
10. Z Zebrania Grupy Członkowskiej sporządza się protokół, który powinien zawierać: liczbę obecnych członków, imienną listę obecności członków, podjęte uchwały, wnioski i postulaty zgłoszone w czasie Zebrania oraz imienny wykaz przedstawicieli wybranych na Zebranie Przedstawicieli. Protokół podpisują przewodniczący i sekretarz Zebrania.

§ 41

Do zakresu działania Zebrania Grupy Członkowskiej należą:

- 1) rozpatrywanie spraw, które mają być przedmiotem obrad najbliższego Zebrania Przedstawicieli oraz zgłaszanie wniosków i opinii w tych sprawach,

- 2) rozpatrywanie sprawozdań Zarządu i Rady Nadzorczej z działalności Banku w zakresie wykonania uchwał Zebrania Przedstawicieli oraz wniosków z poprzedniego Zebrania Grupy Członkowskiej, a także zgłaszanie uwag i wniosków w tych sprawach,
- 3) ocena wywiązywania się członków Grupy Członkowskiej z obowiązków wobec Banku,
- 4) wysuwanie pod adresem Zarządu, Rady Nadzorczej i Zebrania Przedstawicieli postulatów i wniosków oraz wyrażanie opinii dotyczących działalności Banku, w tym oddziału,
- 5) wybieranie przedstawicieli na Zebranie Przedstawicieli na zasadach określonych w Statucie,
- 6) odwoływanie przedstawicieli wybranych na Zebranie Przedstawicieli.

§ 42

Szczegółowe zasady i tryb przeprowadzania obrad oraz działanie Zebrania Grup Członkowskich określa regulamin Zebrania Grupy Członkowskiej, uchwalony przez Radę Nadzorczą.

X. Przepisy wspólne dla Rady Nadzorczej i Zarządu Banku

§ 43

1. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej powinni mieć wiedzę, umiejętności i doświadczenie, odpowiednie do pełnionych przez nich funkcji i powierzonych im obowiązków, oraz dawać rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.
2. Nie można być jednocześnie członkiem Rady Nadzorczej i członkiem Zarządu Banku. W razie konieczności Rada Nadzorcza może wyznaczyć jednego lub kilku ze swoich członków do czasowego pełnienia funkcji członka (członków) Zarządu. W przypadku, gdy członek Rady Nadzorczej został wyznaczony do czasowego pełnienia funkcji członka Zarządu Banku, pełnienie tej funkcji nie może trwać dłużej niż trzy miesiące.
3. Członkowie Rady Nadzorczej i członkowie Zarządu nie mogą brać udziału w głosowaniu w sprawach wyłączenie ich dotyczących.

§ 44

W skład Rady Nadzorczej nie mogą wchodzić osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku, pełnomocnicy Zarządu oraz osoby pozostające z członkami Zarządu, pełnomocnikami Banku lub osobami zajmującymi stanowiska kierownicze w związku małżeńskim albo w stosunku pokrewieństwa lub powinowactwa w linii prostej i w drugim stopniu linii bocznej. Przez osobę zajmującą stanowisko kierownicze w Banku należy rozumieć osobę zatrudnioną podlegającą bezpośrednio członkowi Zarządu, a w szczególności dyrektora oddziału i jego zastępców oraz głównego księgowego, z wyłączeniem radcy prawnego.

§ 45

1. Członkowie Rady Nadzorczej, Zarządu, jak też osoby zajmujące stanowiska kierownicze w Banku nie mogą zajmować się interesami konkurencyjnymi wobec Banku, a w szczególności uczestniczyć jako wspólnicy lub członkowie władz przedsiębiorców prowadzących działalność konkurencyjną wobec Banku. Naruszenie zakazu konkurencji stanowi podstawę odwołania członka Rady Nadzorczej lub członka Zarządu oraz powoduje inne skutki prawne przewidziane w odrębnych przepisach.
2. W wypadku naruszenia przez członka Rady Nadzorczej zakazu konkurencji określonego w ust.1 Rada Nadzorcza może podjąć uchwałę o zawieszeniu członka tego organu w pełnieniu czynności. Najbliższe Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/, które powinno zostać zwołane nie później niż w terminie 12 miesięcy od daty zawieszenia członka Rady Nadzorczej, rozstrzyga o uchyleniu zawieszenia lub odwołaniu zawieszzonego członka z pełnionej funkcji.
3. O uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka Rady Nadzorczej rozstrzyga Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/. Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ zwołuje Zarząd w takim terminie, aby mogło się ono odbyć w ciągu sześciu tygodni od dnia wniesienia wniosku przez Radę Nadzorczą do Zarządu w sprawie podjęcia decyzji o uchyleniu zawieszenia bądź odwołaniu zawieszzonego członka Rady Nadzorczej.
4. uchylony

§ 46

Członek Rady Nadzorczej i Zarządu oraz likwidator odpowiada wobec Banku za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami Statutu, chyba że nie ponosi winy.

XI. Tryb wydawania regulacji wewnętrznych

§ 47

1. Regulacje wewnętrzne wydawane są w formie uchwał.

2. Uchwały podejmowane są przez organy Banku stosownie do ich kompetencji.
3. Uchwały podejmowane są zgodnie ze Statutem oraz obowiązującymi regulaminami i równoważnymi im innymi regulacjami wewnętrznymi.
4. uchylony
5. uchylony

XII. Komitety kredytowe

§ 48

1. W Banku, na szczeblu organizacyjnym Centrali działa komitet kredytowy, którego skład powoływany i odwoływany jest przez Radę Nadzorczą.
2. Do zadań komitetu kredytowego należy podejmowanie decyzji kredytowych.
3. Regulamin określający zasady działania i kompetencje komitetu kredytowego uchwała Rada Nadzorczą.

XIII. System zarządzania

§ 49

1. W Banku funkcjonuje system zarządzania.
2. System zarządzania stanowi zbiór zasad i mechanizmów odnoszących się do procesów decyzyjnych, zachodzących w Banku oraz do oceny prowadzonej działalności bankowej. System zarządzania obejmuje procedury anonimowego zgłaszania wskazanemu w Regulaminie organizacyjnym członkowi zarządu, a w szczególnych przypadkach – radzie nadzorczej Banku, naruszeń prawa oraz obowiązujących w banku procedur i standardów etycznych. W ramach wyżej opisanych procedur, Bank zapewnia pracownikom, którzy zgłaszają naruszenia, ochronę co najmniej przed działaniami o charakterze represyjnym, dyskryminacją lub innymi rodzajami niesprawiedliwego traktowania.
3. W ramach systemu zarządzania w Banku funkcjonuje co najmniej:
 - 1) system zarządzania ryzykiem,
 - 2) system kontroli wewnętrznej.
4. Zadaniem systemu zarządzania ryzykiem jest identyfikacja, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności Banku służące zapewnieniu prawidłowości procesu wyznaczania i realizacji szczegółowych celów prowadzonej przez Bank działalności. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank:
 - 1) stosuje się sformalizowane zasady służące określaniu wielkości podejmowanego ryzyka i zasady zarządzania ryzykiem;
 - 2) stosuje się sformalizowane procedury mające na celu identyfikację, pomiar lub szacowanie oraz monitorowanie ryzyka występującego w działalności banku, uwzględniające również przewidywany poziom ryzyka w przyszłości;
 - 3) stosuje sformalizowane limity ograniczające ryzyko i zasady postępowania w przypadku przekroczenia limitów;
 - 4) stosuje przyjęty system sprawozdawczości zarządczej umożliwiający monitorowanie poziomu ryzyka;
 - 5) posiada strukturę organizacyjną dostosowaną do wielkości i profilu ponoszonego przez bank ryzyka.
5. Celem systemu kontroli wewnętrznej jest zapewnienie:
 - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
 - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
 - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem banku;
 - 4) zgodności działania banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
6. System kontroli wewnętrznej obejmuje:
 - 1) funkcję kontroli mającą za zadanie zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem w banku, która obejmuje stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne, określone w Regulaminie organizacyjnym, odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych tej funkcji,
 - 2) komórkę do spraw zgodności mającą za zadanie identyfikację, ocenę, kontrolę i monitorowanie ryzyka braku zgodności działalności banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi oraz przedstawianie raportów w tym zakresie;
 - 3) niezależną komórkę audytu wewnętrznego mającą za zadanie badanie i ocenę, w sposób niezależny i obiektywny, adekwatności i skuteczności systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, z wyłączeniem komórki audytu wewnętrznego.

7. Zarząd odpowiada za zaprojektowanie, wprowadzenie oraz działanie systemu zarządzania dostosowanego do wielkości i profilu ryzyka wiążącego się z działalnością Banku.
8. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
9. Szczegółowe zasady i zakres systemu kontroli wewnętrznej w Banku określa uchwalony przez Zarząd i zatwierdzony przez Radę Nadzorczą - Regulamin kontroli wewnętrznej, a także uchwalane przez Zarząd i zatwierdzane przez Radę Nadzorczą instrukcje służbowe dotyczące procedur wykonywania kontroli wewnętrznej.

§ 50

1. Celem funkcji kontroli jest zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności zgodności wykonywanych czynności z procedurami, limitami, przepisami, bieżące reagowanie na niedomagania i uchybienia, a także monitorowanie efektywności wdrożonych mechanizmów kontrolnych.
2. Regulamin organizacyjny Banku określa stanowiska, grupy ludzi lub jednostki organizacyjne, odpowiedzialne za realizację zadań przypisanych funkcji kontroli.

§ 51

1. Celem audytu wewnętrznego jest badanie, ocena i doskonalenie istniejących w Banku procedur i mechanizmów kontroli wewnętrznych oraz ich praktycznego przestrzegania.
2. Audyt wewnętrzny w Banku wykonywany jest przez komórkę audytu wewnętrznego.
3. Zadaniem komórki audytu wewnętrznego, jest badanie i ocena w sposób niezależny i obiektywny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej oraz opiniowanie systemu zarządzania bankiem, w tym skuteczności zarządzania ryzykiem związanym z działalnością Banku.
4. Komórkę audytu wewnętrznego powołuje Zarząd. Zarząd i Rada Nadzorcza są odpowiedzialne za stworzenie mechanizmów gwarantujących pracownikom komórki audytu wewnętrznego, niezależność przy wykonywaniu powierzonych zadań.
5. Komórka audytu wewnętrznego, wykonuje zadania zgodnie z rocznym planem i wieloletnim planem audytu wewnętrznego.
6. Roczny plan audytu wewnętrznego oparty na analizie ryzyka, z uwzględnieniem wniosków zgłaszanych przez dyrektorów oddziałów, członków Zarządu i Rady Nadzorczej - zatwierdzany przez Zarząd w terminie do 31 grudnia roku poprzedzającego rok objęty planem. Plan audytu wewnętrznego wymaga akceptacji Rady Nadzorczej.
7. Szczegółowe zasady opracowywania planu audytu określa właściwa instrukcja służbowa dotycząca procedur wykonywania kontroli wewnętrznej.
8. Informacje na temat stwierdzonych nieprawidłowości i wniosków wynikających z przeprowadzonych kontroli wewnętrznych oraz działań podejmowanych w celu ich usunięcia są przekazywane okresowo, co najmniej raz w roku, Radzie Nadzorczej.
9. Rada Nadzorcza może powołać ze swoich członków komitet do spraw audytu wewnętrznego, który wykonuje czynności nadzorcze nad działalnością komórki audytu wewnętrznego.

§ 52

1. Audyt wewnętrzny w Banku może być w całości lub w części powierzony Bankowi Zrzeszającemu na zasadach określonych w umowie zrzeczenia. Decyzję w tym zakresie podejmuje Rada Nadzorcza.
2. Kontrola, o której mowa w ust. 1, wykonywana jest zgodnie z planem który powinien być uzgodniony z Bankiem Zrzeszającym. W szczególnych przypadkach, audyt wewnętrzny może być przeprowadzony także na wniosek Banku pomimo nie ujęcia go w planie kontroli.
3. W przypadku powierzenia audytu wewnętrznego w całości Bankowi Zrzeszającemu w Banku nie tworzy się komórki audytu wewnętrznego, a postanowienia dotyczące kompetencji komórki audytu wewnętrznego stosuje się odpowiednio do Banku Zrzeszającego.

XIV. Zmiana statutu

§ 53

1. Zmiana Statutu Banku wymaga uchwały Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ podjętej większością 2/3 głosów.
2. Zmiana Statutu wymaga formy aktu notarialnego.
3. Bank obowiązany jest uzyskać zezwolenie Komisji Nadzoru Finansowego na dokonanie zmian Statutu, w trybie i zakresie określonym w powszechnie obowiązujących przepisach prawa.
4. Każdorazowa zmiana Statutu musi zostać zgłoszona w terminie 30 dni od daty jej podjęcia właściwemu Sądowi Rejestrowemu.
5. Zmiana Statutu nie wywołuje skutków prawnych przed jej wpisaniem do Krajowego Rejestru Sądowego.

XV. Gospodarka Finansowa Banku

§ 54

1. Bank prowadzi działalność gospodarczą na zasadach rachunku ekonomicznego w interesie swoich członków.
2. Majątek Banku jest prywatną własnością jego członków.
3. W działalności gospodarczej Bank stosuje zabezpieczenia swoich należności w formach przewidzianych w prawie.
4. Sposoby zabezpieczeń wiarytelności określa właściwa instrukcja służbowa Banku.
5. Regulację, o której mowa w ust. 4 uchwała Zarząd, a zatwierdza Rada Nadzorcza.
6. Za swoje zobowiązania Bank odpowiada całym swoim majątkiem.

§ 55

1. Bank prowadzi samodzielnie gospodarkę finansową na podstawie rocznego planu finansowego, w sposób zapewniający pokrycie z uzyskanych przychodów kosztów działalności oraz zobowiązań.
2. Rokiem obrotowym jest rok kalendarzowy.

§ 56

1. Funduszami własnymi Banku są:
 - 1) fundusz udziałowy, tworzony z wpłat udziałów członkowskich, odpisów na udziały członkowskie z podziału nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach, przeznaczony na pokrycie strat bilansowych Banku,
 - 2) fundusz zasobowy, tworzony z wpłat przez członków wpisowego i z części nadwyżki bilansowej oraz innych źródeł określonych w odrębnych przepisach, przeznaczony na pokrycie strat bilansowych Banku,
 - 3) fundusze rezerwowe, tworzone z części nadwyżki bilansowej, przeznaczone na pokrycie strat bilansowych Banku,
 - 4) fundusz ogólnego ryzyka, tworzony z części nadwyżki bilansowej, na niezidentyfikowane ryzyko działalności bankowej,
 - 5) fundusz z aktualizacji wyceny rzeczowych aktywów trwałych,
 - 6) niepodzielony zysk z lat ubiegłych,
 - 7) zysk w trakcie zatwierdzania oraz zysk netto bieżącego okresu sprawozdawczego obliczone zgodnie z obowiązującymi zasadami rachunkowości, pomniejszone o wszelkie przewidywane obciążenia i oprocentowania udziałów, w kwotach nie większych niż kwoty zysku zweryfikowane przez biegłych rewidentów.
2. Źródło funduszu zasobowego lub rezerwowego, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, mogą stanowić również bezzwrotne wpłaty przewidziane w ustawie o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających, w zakresie określonym w umowie systemu ochrony, jeżeli Bank jest jego uczestnikiem.
3. Bank posiada fundusze własne w rozumieniu Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniające rozporządzenie (UE) nr 648/2012, w skład których wchodzi pozycje stanowiące kapitał TIER I lub TIER II, kwalifikowane jako składniki funduszy własnych według zasad oraz przy spełnieniu warunków opisanych w powyższym rozporządzeniu.

§ 57

Poza funduszami określonymi w § 56 Bank może utworzyć na podstawie uchwały Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli, fundusz społeczno – wychowawczy.

§ 58

1. Nadwyżkę bilansową stanowi zysk Banku, pomniejszony o należny podatek dochodowy i inne obciążenia obowiązkowe, wynikające z odrębnych przepisów ustawowych.
2. Podziału nadwyżki bilansowej dokonuje Walne Zgromadzenie /Zebranie Przedstawicieli/ podejmując w tym zakresie stosowną uchwałę. Co najmniej 30 % nadwyżki bilansowej przeznaczają się na zwiększenie funduszu zasobowego.
3. Część nadwyżki bilansowej, pozostałej po dokonaniu odpisu, o którym mowa w ust. 2 przeznaczają się na cele określone w uchwale Walnego Zgromadzenia/Zebrania Przedstawicieli/, które może przeznaczyć nadwyżkę m.in.:
 - 1) na zwiększenie pozostałych funduszy własnych Banku;
 - 2) do podziału między członków Banku w formie oprocentowania udziałów proporcjonalnie do wartości wniesionych udziałów w funduszu udziałowym i okresu ich utrzymywania w Banku za dany rok obrotowy. Stopę oprocentowania uchwała Walne Zgromadzenie/Zebranie

Przedstawicieli. Oprocentowanie może być wypłacone członkom, poprzez zapisanie kwoty należnej z tego tytułu na wyodrębnionym rachunku Członka lub dopisane do udziałów członkowskich na zwiększenie funduszu udziałowego. W podziale uwzględnia się również byłych członków (ich spadkobierców), którym przysługują roszczenia o wypłatę udziałów.

3) na inne cele.

4. Jeżeli zadeklarowane przez członka udziały nie zostały w pełni wniesione, kwoty przypadające członkowi z tytułu podziału nadwyżki bilansowej zalicza się na poczet jego niepełnych udziałów.

§ 59

1. Strata bilansowa w Banku pokrywana jest według zasad i w terminach określonych w programie postępowania naprawczego, prowadzonym na podstawie ustawy Prawo bankowe.
2. W przypadku pokrywania straty bilansowej z funduszy Banku, stratę pokrywa się w następującej kolejności:
 - 1) z funduszu zasobowego,
 - 2) z funduszu rezerwowego,
 - 3) z funduszu ogólnego ryzyka,
 - 4) z funduszu udziałowego.
3. W okresie realizacji przez Bank programu postępowania naprawczego, zysk osiągany przez Bank jest przeznaczany w pierwszej kolejności na pokrycie strat, a następnie na zwiększenie funduszy własnych.
4. Nadwyżki finansowe z lat następnych powinny być przeznaczone w pierwszej kolejności na przywrócenie prawidłowej wysokości udziałów odpisanych uprzednio na pokrycie strat.

§ 60

1. Bank prowadzi rachunkowość na zasadach określonych odrębnymi przepisami.
2. Bank sporządza sprawozdanie finansowe, które pod względem rzetelności i prawidłowości podlega badaniu przez biegłego rewidenta, który na tę okoliczność sporządza opinię zgodnie z przepisami ustawy o rachunkowości oraz innymi powszechnie obowiązującymi przepisami prawa.

XVI. Łączenie i likwidacja Banku

§ 61

1. Po uzyskaniu zezwolenia Komisji Nadzoru Finansowego Bank może w każdym czasie połączyć się z innym bankiem spółdzielczym na podstawie uchwał Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ łączących się banków spółdzielczych, podjętych większością 2/3 głosów.
2. Połączenie banków spółdzielczych może być dokonane wyłącznie przez przeniesienie całego majątku banku spółdzielczego przejmowanego na bank spółdzielczy przejmujący. Członkowie, którzy w chwili połączenia należeli do banku spółdzielczego przejmowanego, stają się członkami banku spółdzielczego przejmującego.

§ 62

1. Postępowanie naprawcze, likwidacja lub upadłość Banku odbywa się w trybie i na zasadach przewidzianych w ustawie Prawo bankowe, ustawie Prawo spółdzielcze oraz innych ustawach.
2. Majątek likwidowanego lub upadłego Banku, pozostający po zaspokojeniu wszystkich należności łącznie ze zwrotem udziałów, może być podzielony, jeżeli uchwała ostatniego Walnego Zgromadzenia /Zebrania Przedstawicieli/ tak stanowi – między członków pozostających w stosunku członkostwa z Bankiem do dnia zamknięcia likwidacji oraz wszystkich byłych członków, którzy zgłoszą swe roszczenie w trybie postępowania likwidacyjnego.
3. Podziału dokonuje się proporcjonalnie do kwot udziałów w dniu ustania członkostwa poszczególnych byłych członków oraz tych, którzy pozostawali w stosunku członkostwa do końca istnienia Banku.

XVII. Postanowienia końcowe

§ 63

1. W sprawach nie uregulowanych niniejszym Statutem stosuje się odpowiednio przepisy ustaw powołanych w § 1 oraz inne powszechnie obowiązujące przepisy prawa.
2. Bank dokonuje publikacji stosownych dokumentów zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

